

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah.
Valja za celo leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States
Printed every day except Sundays and legal holidays
75,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT

NO. 42. — ŠTEV. 42.

NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY 19, 1921. — SOBOTA, 19. FEBRUARJA, 1921.

VOLUME XXIX — LETNIK XXIX

RUSKIM SOVJETOM BO SLEDILA MONARHIJA

HAMMOND IZJAVLJA, DA BO STOPIJ V RUSIJI NA MESTO SOVJETOV NAJBREŽ USTAVNI MONARH. — POZNEJE BO NASTOPILA DOBA DEMOKRACIJE.

Washington, D. C. 18. februarja. — John Hays Hammond je izjavil pred hišnim komitejem za zunanje zadeve, da obstaja upanje, da bo v bližnji bodočnosti uveljavljena v Rusiji ustavna monarhija, kateri bo pozneje sledila pristna demokracija.

Mr. Hammond, katerega je prejšnja ruska vlada večkrat pozvala v Rusijo, da preštudira naravne vire, je rekel, da se bo piramida, katero so zgradili boljševiki, sesedla, kakorhitro bo odpravljen pruskim pritisk na Rusijo in da bo zdravi del naroda v Rusiji organiziral boljše vlado.

— Jaz ne mislim, da se bo Rusija vrnila k vladarju ter tudi upam, da ne bo prišlo do tega, — je rekel Hammond.

Položaj z ozirom na razvoj trgovine z Rusijo v najbližji bodočnosti je označil Mr. Hammond kot popolnoma brezupen.

— Ne vidim ničesar, kar bi upravičilo to deželo, da računa s katerokoli količino obsežne trgovine z Rusijo, — je rekel. — Rusija nima ničesar, kar bi lahko prodajala. Ruska industrija je popolnoma paralizirana.

Mr. Hammond je povedal komiteju, da so izdali boljševiki toliko zlata za rdečo propagando v drugih deželah, da ga nimajo sedaj po njegovem mnenju več toliko na razpolago za trgovino kot se je prvotno domnevalo.

Razpravljajoč o možnosti razširjenja japonske delavnosti v Sibiriji, je rekel Hammond, da bi dobila Japonska na ta način izhod za svoje preobilno prebivalstvo in za svojo trgovino. Zavzel se je za to, da proda Rusija Japonski kos Sibirije, približno v obsegu Californije. To ozemlje je bogato na železu in premogu ter ga nujno potrebuje Japonska. Razventega pa je tudi klimatično primerno za japonsko kolonizacijo.

Denar, katerega bi dobila Rusija za ta kos zemlje, — je izjavil Hammond nadalje, — bi lahko uporabila za zgraditev železnice do Bajkalskega jezera in do kakega morskega pristanišča v bližini Pekina. Taka železnica bi bistveno in materialno pripomogla k razvoju Kitajske.

— Vedno sem simpatiziral z ambicijami Japonske na Daljnem istoku, — je rekel Hammond, — a zdi se mi, da je Japonska prekosila samo sebe v svojem naporu, da dobi oprijem na velika tržišča na azijski kopnini. Japonska pa si ne bo nikdar upala uporabiti vojaško silo, da zadrži druge narodnosti iz dotičnega ozemlja.

USTAJA V ČRNIGORI.

Dunaj, Avstrija, 18. februarja. Soglasno s poročili iz Zagreba se ustaja Črnogorec proti jugoslovanskim okupacijskim četam vedno bolj žri. Glasi se, da je bilo za znamenati tekom zadnjih spopadov večje število izgub na obeh straneh. (Avstriji in Italijani bi seveda radi videli, da bi prišla Jugoslavija v velike zadrege radi Črnogore in vir vsega zla je iskati v zločinem Nikiti, ki je barantal s svojim narodom ter ga zatiral kot kak turški paša. S tajno pomočjo macehavske oficijelne Italije se hoče zopet polastiti prestola, katerega je tako sramotno zapustil ter zabiti klin v telo nove jugoslovanske države.)

PETNAJST IRSKIH REPUBLIKANCEV VJETIH.

Cork, Irska, 17. februarja. — Včeraj so angleški vojaki v tukajšnji okolici vjeli petnajst članov irske republikanske armade. Kaj se bo z njimi zgodilo, lahko vsakdo slutiti.

PONESREČENA OPERACIJA.

Pittsburgh, Pa., 18. februarja. Martin Hendell, ki je bil spoznan pred nekaj časa krivim ropu, je bil rešen ječe s pomočjo nekaterih zdravnikov, ki so prišli na sodišče ter izjavili, da ga bodo ozdravili njegove manjše za tativno z majhno operacijo na možganih.

ZANESLJIVO IN HITRO

okrebuje DENARNA IZPLAČILA v stari domovini in opravlja druge bančne posle

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York

Rojaki, poslužujte se vseh zadevah te slovenske banke, ki je pod stalnem nadzorstvom državnega urada in ima za varstvo \$100,000.00 glavnice in \$50,000.00 rezervnega sklada.

Table with exchange rates for various currencies: 300 kron \$2.35, 400 kron \$3.10, 500 kron \$3.85, 1,000 kron \$7.50, 5,000 kron \$37.25, 10,000 kron \$74.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vna prej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dosepe v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank 82 Cortlandt Street, New York

Slika nam kaže skupino priseljencev na Ellis Islandu, ki čakajo zdravniške preiskave.

WILSONOVA HČERKA NAPADLA SENAT

Hčerka predsednika Wilsona je napadla senat ter tudi pozvala šensko stranko, naj se razpušči.

Washington, D. C., 18. febr. — Narodna ženska stranka bo na današnji seji svoje konvencije, ki se vrši tukaj, sklenila ali naj se razide ali pa naj oživotvori separatno politično zastopstvo, ki se bo vdeleževalo narodnih, državnih in občinskih kampanj.

Govornice so na večerajšnji seji, posebno pa Miss Margareta Wilson, hčerka predsednika, so zagovarjale razpust stranke, a bojevitih del stranke, kateremu načeluje Miss Paul, je bil odločno proti temu predlogu.

Tekom svojega govora je izustila Miss Wilson par zelo pikrih opazk, ter karala med drugim senat Zdr. držav, ki je stavil predlog, da se narodu prepove govoriti o politiki v svojih občinskih središčih.

— Kaj pa, če bi vprizorili celi narod obsegajoč referendum, da se uveljavi nova pravila za debate v senatu? — je rekla Miss Wilson, čuti ni bilo nobenega priznavnega klika do konca njenega govora, ko je bila seveda deležna viharnega aplavza.

— Kaj hočemo storiti sedaj, ko imamo volilno pravico? — je vprašala Miss Wilson. — Zdrumimo se vsi, možki in ženske v Ameriki v namenu, da se bolj dosledno in direktno vdeležimo zadev naše vlade.

— Vsaka občina bi morala biti organizirana v popolnoma nepristransko, prosto skupino in seje bi se morale vršiti v šolskih poslopih, ki so skupna last vseh.

Potni listi,

katerih izdajanje je bilo prejšnji teden prekinjeno, se bodo sedaj zopet dobili, toda samo do 1. marca. Od 1. marca dalje se jugoslovanski potni listi za nedoločen čas ne bodo več izdajali.

Kdor tedaj želi po 1. marcu potovati v Jugoslavijo, si mora že sedaj preskrbeti potni list in sicer se mora VSAKDO SAM OSEBNO zgledati pri jugoslovanskem konzulu, bodisi v New Yorku, Chicagu, ali San Francisco.

Za dobavo potnega lista ni treba starega potnega lista, niti katere druge listine.

Potni list, ki bo sedaj izdan, bo veljaven za vedno, tako da bo zanjim mogoče potovati še-le čez nekaj mesecev, ali še-le čez eno leto. Potuje pa se lahko tudi takoj.

Kaka določba glede potnih listov bo prišla po 1. marcu v veljavo, se sedaj še ne ve; naznanili pa bomo, kakorhitro bomo izvedeli.

Italjanski potni listi za one, ki sedaj spadajo pod Italijo, se tudi še nadalje dobivajo ravno tako kot do sedaj.

AMERIŠKI DENAR PROTI TURČIJA IN GRŠKA NA LONDON. KONFERENCI

Bakmetjev financira z ameriškim denarjem zaroto proti boljševikom. — Vlada preiskava.

Washington, D. C., 18. febr. — Boris Bakmetjev, od državnega departamenta priznanj poselnik, ki zastopa "rusko vlado", katera že več kot dve leti ne eksistira, hoče z denarjem, ki ga je dobil na posodo od ameriške vlade, osnovati zaroto proti sovjetni Rusiji.

Natančna preiskava posebnega zborničnega odbora je dognala, da je dobil Bakmetjev od Združenih držav vsega skupaj skoro dve sto milijonov dolarjev.

Kljub temu, da je ameriška vlada vedela, v kakšne svrhe je ta denar namenjen, ni v tem pogledu ničesar ukrenila.

Pred kratkim se je vršila v Parizu ustavotvorna skupščina zastopnikov ruskega naroda. Glavni namen te skupščine, kateri je predsedoval, Kerenski, je bil poslužiti se vseh mogočih sredstev, da se strmoglavni sovjetni režim.

Preiskava glede posojenega denarja je še v teku ter bo najbrže rodila veliko zanimivih razkritij.

RUSI PRODIRAJO PROTI TIFLISU.

Carigrad, Turčija, 18. febr. — Rusko-armenska sovjetna armada ogroža glavno mesto Georgije, Tiflis. Vlada je že zapustila glavno mesto.

organizirana v popolnoma nepristransko, prosto skupino in seje bi se morale vršiti v šolskih poslopih, ki so skupna last vseh.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvrnjemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasledeno po Italjanski armadi.

Table with exchange rates for various currencies: 50 lir \$2.40, 100 lir \$4.20, 300 lir \$12.00, 500 lir \$30.00, 1000 lir \$39.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vna prej.

Mi računamo po ceni istega dne, ko sam poslani denar dosepe v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt St., New York

IRCI PROTI VATIKANSKI POLITIKI

IRCI IZJAVLJAJO, DA NE BODO NIKAKOR SPREJELI POLITIČNEGA VODSTVA ALI DIKTATOV IZ RIMA. — PASTIRSKO PISMO JE VZBUJILO MED IRCI VELIKO OGORČENJE.

London, Anglija, 18. februarja. — Veliko ogorčenje je vzbudilo med irskimi katoliki v Angliji pastirsko pismo, katero je objavil kardinal Bourne, nadškof v Westminsteru. To pismo je bilo prečitano preteklo nedeljo v vseh angleško-katoliških cerkvah, stoječih pod njegovo jurisdikcijo. Tako se glasi v ugotovilu, katero je izdal tukaj Art O'Brien, tajnik Irske lige za samodoločbo.

Pastirsko pismo kardinala Bourne svari člane njegove nadškofije, naj se ne zapletejo potom aktivnih simpatij ali celo aktivnega sodelovanja v družbe in organizacije, ki nasprotujejo božjim postavam ter onim katoliške cerkve. Tekom izvajanja je omenil kardinal tudi grozote in izgrede na Irskem.

— Njegova eminenca, — se glasi v ugotovilu O'Briena, — je lahko zagotovljena, da je edini utis, katerega napravijo taka pisma na irske lajike in irsko svečeništvo v njegovi nadškofiji, oni gnusa vspriči njegovega ozkosrčnega in nekrščanskega stališča.

Tajnik O'Brien je nato omenil stališče, katero je zavzel kardinal Bourne napram Sir Roger Casementu, ki je bil obešen tekem vojne kot veleizdajalec ter označil to stališče ne le kot ne-katoliško, temveč tudi kot nekrščansko. Rekel je, da se je kardinal stalno upiral temu, da bi se rabilo njegovo ime pri zavrnitvi in obsodbi angleških barbarstev na Irskem.

Kardinal Bourne, — se glasi nadalje v ugotovilu, — je mogoče upal, da bo njegova pristranska politična lekcija pomagala aktivnostim njegove vlade pri Vatikanu. Ta aktivnost je bila tekem preteklega leta zelo močna in upalo se je pred kratkim, da bo prinesla šadove v obliki papeževе obsodbe republikanskega gibanja na Irskem. Če ima njegova eminenca katerakoli upanja v tem oziru, bi bilo dobro za njega in vodilne angleške katolike, ki dele njegova upanja, razumeti in spoznati, da ne bo niti eden še tako navdušen katolik na Irskem ali kje drugod po svetu sprejel političnega vodstva ali diktatov iz Rima.

STAVKA ŠVICARSKIH REPORTERJEV

ŠVICARSKI REPORTERJEVI BOJKOTIRAJO PARLAMENT IN LISTI NE MOREJO PRINAŠATI POROČIL GLEDE SEJ. — ŽURNALISTI PRAVIJO, DA IMAJO TUDI ONI PRAVICO STAVKE.

Bern, Švica, 18. februarja. — Žurnalisti ali časnikarji lahko prav tako stavkajo kot pristaniški delavci ali pa železničarji in to nam dokazuje to, kar se je ravnokar pripetilo v švicarskem parlamentu.

Ta vse časti vredna ljudska zbornica prične ponavadi govoriti in razpravljati ob osmih zjutraj ter govori do polnih popoldnih. Zelo pogosto ima tudi popoldansko sejo in v zadnjem času je imela na dan celo po tri seje, vsled česar so morali biti časnikarski poročevalci celi dan na galeriji nakar so polovico noči prežveli s tem, da so telefonirali in brzojavljali svojim listom.

Predvčerajšnjem so vsled tega predložili predsedniku švicarskega parlamenta pisano prošnjo, v kateri so izvajali, da niso v stanju zmagati toliko dela ter prosili, naj se izvanredno popoldansko sejo preloži.

Parlament je bil v splošnem prijazno razpoložen napram preobloženim časnikarjem, a socialalisti, ki vedno zahtevajo osemurni delavni dan, niso hoteli videti nobenega razloga, zakaj bi žurnalisti ne delali po šestnajst ur na dan ali še več in vsled tega so nasprotovali prošnji tako odločno, da je bila zavrnjena. Neki Graber, najbolj rdeč med socialisti, se je celo obrnil proti galeriji časnikarjev ter se pričel norčevati iz ubogih trpinov.

Žurnalisti pa so bili trdni v svojem sklepu, da pokažejo, da niso socialisti edini ljudje, ki so v stanju napovedati stavko. Zapustili so galerijo ter jo bojkotirali izvanredno popoldansko sejo. Posledica tega je bila, da niso prinesli listi naslednjega dne nikahki poročila o popoldanski seji, čeprav so se številni člani zbornice, vključno socialiste, podvrgli napiru, da so na svoje lastne stroške telefonirali ali brzojavljali svoje duševne proizvode raznim listom.

V švicarskem parlamentu je najti dosti članov, ki niso stali za vratmi, ko je Bog deli jezike in čeprav je čas za posamezne govornike omejen, se jim večkrat posreči govoriti o istem predmetu po večkrat. Ponavadi je nekako petdeset časnikarskih poročevalcev na časnikarski galeriji v švicarskem parlamentu, a listi nimajo nobenih nadomestnih poročevalcev, ki bi stivali na mesto svojih izmučenih tovarišev v slučaju dolge seje ali izvanrednih sejk.

ČE NE MORE BITI OČE, NAJ BO SIN

Bivši avstrijski cesar se hoče odpovedati ogrski kroni v prid svojemu sinu Otonu.

Budimpešta, Ogrsko, 18. febr. Iz zanesljivega vira se je izvedlo, da bo v kratkem zunanji minister, grof Andrássy, izjavil, da se bo odpovedal bivši avstrijski cesar Karol ogrskemu prestolu in sicer v prid svojemu sinu princu Otonu.

Princ Otto je sedaj deset let star. Po starem habsburškem običaju bo postal polnoleten, ko bo izpolnil šestnajsto leto.

ANGLIJA IMA V KREMPLJIH MEZOPOTAMLJO.

Washington, D. C., 17. febr. — Državni tajnik Colby je izjavil, da smatra Anglija Mezopotamijo kot zavzeto ne pa kot zasledeno ozemlje.

PRINCA SIKSTA BODO IZGNALI.

Rim, Italija, 17. februarja. — Italija je sklenila izgnati princa Siksta Avstrbonskega, brata žene bivšega avstrijskega cesarja. Pred kratkim je izdal knjigo v kateri odločno napada Italijo.

BEZOPARNIKA

"San Giusto", (prej nemški parnik Fuerst Bismarck), Cosulich progna in "Galabria", Cunard progna, odplujeta 2. marca v Trst.

Kdor želi potovati z enim izmed teh dveh parnikov, naj se nemudoma prijavi, ker sta to zadnja parnika, ki odplujeta v Trst, dokler bo jugoslovanski konzul še izdajal potne liste.

Odločite se takoj in pridite najkasneje 25. februarja!

Frank Sakser State Bank

“GLAS NARODA”

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation)

FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

“Glas Naroda” izhaja vsaki dan izvenimi nedeli in praznikov.

Za celo leto, vključno s poštnimi stroški za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	za pol leta	\$3.50

GLAS NARODA

(Voice of the People)
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$6.00

Advertisement on agreement

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priročajo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order, pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivalno naznani, da hitreje nadomestimo naslovnik.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2676

Imperijalist prodira.

Ne samo Nemčija, pa tudi zavezniške vlade se krive pod velikanskim bremenom dolga.

Zavezniške države so začele ustrajno iskati izhoda iz tega obupnega položaja.

Značilno je, da se vsi zavezniški obračajo na “dobra Strica v Ameriki”. Mislijo si, meč vojno nam je tako radodarno sipal milijarde v naše naročje, in če je to med vojno delal, nam tudi sedaj ne bo odrekel svoje pomoči.

Ze pred in med mirovnimi pogajanjmi se je pojavila tiha, a vroča želja, da bi Združene države enostavno izbrisale dolg, katerega so napravili pri njih evropski zavezniški.

V zadnjem času je pa ta zahteva vedno glasnejša in vedno silnejša.

Anglija, naša glavna dolžnica je namignila, da je pripravljena odpustiti dolg svojim dolžnikom, če napravijo Združene države nad njenim pufom velik križ. To se pravi, če Združene države pozabijo na štiri in pol milijarde dolarjev, katere so posodile Angliji.

Francija je že pred Anglijo zahtevala, naj ji Amerika odpusti posojene tri milijarde.

Vladajoči razred Združenih držav pa noče te velikanske svote podariti evropskim zaveznikom. Če bi se to zgodilo, bi se zavezniški okrepečali na neizogiben konkurenčni boj na svetovnem trgu.

Neki senator, ki je bil izvoljen naslednikom Hardinga v državi Ohio, senator Willis, je pa izdelal sredstvo, ki bi bilo vprid ubogim sorodnikom v Evropi ter bogatemu Stricu v Ameriki.

On namreč predlaga, naj Anglija in Francija poplačata del svojega dolga s tem, da odstopita Združenim državam nekaj svojih otokov.

Ta predlog pa ne bo niti v Angliji niti v Franciji posebno prijazno sprejet. To pa posebno zastranega ne, ker je iz te človekoljubne ponudbe jasno razvidno, da se hoče ameriška buržuazija okrepiti v vojaškem zmislju.

Svojeja mačka je pa senator Willis tudi takoj oborožil z ostrogo. Rekel je, da mora imeti Amerika zapadno-indijske otoke, da zasiguri Panama Kanal. V prvi vrsti torej, da si zasigura močno vojaško oziroma mornariško bazo.

V zvezi z agresivno meliško politiko, s povečanjem mornarice, nervozno napetimi odnošaji z Japonsko, se mora smatrati željo po rabavi novih opornih točk kot znamenje novega imperijalizma, ki izza špansko-ameriške vojne vedno bolj oprijema Združene države v svoje krepilje.

Kako je Lenin podprl boljševizem z nemškim denarjem.

Edvard Bernstein potrjuje v “Vorwaertsu” vest, ki so jo prinesli ententni listi, da se je Lenin s svojimi tovariši peljal v Rusijo preko Nemčije v zaprtem vagonu in da je bil dobro založen z denarjem nemške vlade. Bernstein pravi, da so mu ta dejstva znana že od decembra 1917. Lenin je bil takrat sotrudnik socialističnega lista “Berliner Tagewacht”. Imel je večkrat v Bernu sestanke z nemškim poslanikom, ki mu je ponudil 50 milijonov mark v zlatu za disfatistično propagando v ruski armadi. Lenin in njegovi tovariši so prevzeli nalogo, da izzovejo meščansko vojno v Rusiji, ovirajo s štrajki in upori preskrbo vojaštva na fronti in povzročajo nepokorščino in dezertacije. Lenin je sprejel to nalogo in ko je razdelil inkasirano svoto med svoje tovariše na potu, ki so bili Zinovjev, Trocki, Radek in Balabanova, se je odpejal v Petrograd s posebnim vlakom, ki mu ga je dala na razpolago nemška vlada. Iz novih razkritij generala Hofmanna, ki je takrat zavzemal važno mesto v nemškem generalnem štabu, sledi, da se je nemška vlada zanimala za disfatistično delovanje boljševikov ter jih podpirala v njihovem strepljenju, da bi zavladali v Rusiji, prepričana, da ne bodo mogli dolgo časa obdržati v svojih rokah vladnega krmila. Namen Nemčije je bil ta, da se odstrani Rusija z bojišča in res se ji je s pomočjo Lenina in njegovih tovarišev popolnoma posrečilo, kar je hotela. Bernstein dostavlja, da se je vojna v resnici podaljšala, namesto da bi se skrajšala. Lenin je ostal tudi po svojem prihodu v Rusijo v službi Nemčije in se je razgovarjal s svojimi gospodarji v Berlinu potom nemškega poslanstva v Stockholmu, ki je z denarjem zalagalo boljševiško rovarjenje od poletja 1917, s katerim se je Leninu končno posrečilo, da je strmoglavil vlado Kerenskega. Lenin je dobil od nemškega ministra v Stockholmu še načeljni 50 milijonov mark v zlatu, tako da je vsega skupaj inkasiral 100 milijonov mark. Računa o tem ni nikdar položil nikomur. Pozneje je nemška vlada potom svojega poslanika v Moskvi grofa Mirbacha vprašala Lenina za obračun, ali Lenin je skrajno neprijazno sprejel grofa Mirbacha. Ko mu je ta predložil listine z njegovim podpisom glede sprejetih svot, ga je surovo odslovil in kmalu potem je bil Mirbach ubit, iz nemškega poslanstva pa so izginila vsa Lenina potrdila.

V državi Massachusetts so hoteli prepovedati visoke pete na ženskih čevljih. Na srečo pa ni prišlo ničesar iz tega... Pustite nam vendar naše iluzije. Čim višje stoji ženska v naših očeh, tem boljše za nas.

Izveščeni vlade cenijo, da bo dne 1. julija značala svetovna zaloga blababa 10,648,000 zavojev.

Dopisi

Menominee, Mich.
Namenila sem napisati dopis iz vaše in menda še krote zaredile tukajšnje naselbine. Vem, da še ni bilo nobenega.

Tukaj nas je sedem slovenskih družin, ki se praj dobro razumejo med seboj.

Delavske razmere so tudi tukaj slabe kot po drugih krajih. Baroni znajo delavce dobro na vaje-tih sukati in gledajo, da si ne zmučijo preveč kosti, zato jim dajo kar počitnice za eden ali dva meseca.

Večkrat premišljuje ljudi po velikih mestih, kateri morajo prav na delo “štapati”, posebno kateri imajo velike družine. Res se je par let dobro zaslužilo, ko so bile tako velike plače, da si je vsak lahko prihranil, če si je le hotel. Zdaj bo pa tudi lahko vse dal, ko so slabi časi. Kdor ima kakšen cent, naj bi kupil kako zemljo, ki je je še toliko. Tam bi ma ne bil denar odvzet. Imel bi svoje domovanje in bi bil sam svoj boss. Kako je pa lepo, če ima človek kje blizu mesta kakih pet ali deset akrov, da lahko delati gre, kadar ni čuma na polju delati, če bi kateri hotel kaj kupiti, mu jaz pokažem par lepih farm ali pa kar lote, kakor kdo hoče.

Naj zadostuje zaenkrat. Pozdrav vsem rojakom in rojakinjam širom Amerike.

Mrs. Agnes Nerat.

Cleveland, Ohio.
Rojaka Tomaž Kluna, St. Clair Ave. in 62. St., je napadlo v neki gostilni šest možk, ki so ga oropali za \$20.

Iz New Yorka se poroča, da bodo 19. ebr. prenehate z obratovanjem štiri delavnice New York Central železniške družbe, v katerih je vsega skupaj zaposlenih 3500 mož. Med delavnicami, ki se jih bo zaprlo, se nahaja tudi ona v Collinwoodu, kjer je zaposlenih 900 mož, od katerih je jako veliko število Slovencev. Ostale železniške popravilnice, ki se bodo zaprle za nedogleden čas, so v West Albany, N. Y. 1200 mož; Elkhart, Ind. 700 mož; in Depew, N. Y. 800 mož.

Cleveland Trust Co. je izdala poročilo o splošnem položaju v industriji in trgovini dežele. Poročilo je zelo optimistično. Pravi, da je vse najhujše že za nami, in da se obeta povrnitev dobrih časov v najbližnji bodočnosti. Ravno tako se je pripovedovalo pred enim in dvema mesecema, pa je še vse ostalo le pri besedah. Po novem letu se bo vse zapet popravilo, se je govorilo na desno in levo. Zdaj je novo leto že daleč zadaj, dobri časi pa le nočejo priti.

Iz Columbusa, Ohio, se poroča, da je novi podpredsednik rudarske organizacije za podokrožje št. 5 Robert Farmer, predsednik pa Frank Ledvinka (Čeh ali Slovák), ki je bil dosedaj podpredsednik.

Tudi v Clevelandu se je pojavila spalna bolezen. Dne 15. febr. je podlegla tej bolezni že trinajsta žrtev. V mestni bolnišnici je namreč umrla Mrs. Lena Zast, stara 33 let. Na tej bolezni trpi še 12 drugih oseb.

Kateragakoli kršitelja prohibicije vpraša sodnik, kje je dobil zganje ali karkolisbodi, molči vsak kot bi mu usta zamrznila. Mrs. Bessie de Malco, lastnica re-njavacije “New Rome” (o kateri smo pred kratkim poročali) je bila obsojena na \$400 globe, ker ni spoštovala prohibicijske postave. Glasom izpričevanja policije je hranila whisky za nogaviciami.

Franklin, Kansas.
Ustrelil se je John Bedene v Frontenacu, Kansas, dne 9. febr. ob pol dveh popoldne. Bil je takoj odpeljan v bolnišnico, kjer je ob pol osmih istega dne zvočer umrl. SSPadal je k trem podpor-nim društvom sledečih organizacij: Slov. Nar. Podp. Jednota, Slo-venko-Avstrijskega društva in Slovaškega Narodnega Spolka, vsa tri društva v Frontenacu, ter k premožarski organizaciji United Mine Workers of America. Delal je v Franklinu v rovu št. 16 Western Coal Mining Co. Star je bil 66 let. Zapušča ženo in hčer. Pogreb se je vršil 13. febr. ob 3. uri popoldne na katoliškem pokopališču v Frontenacu.

Serif tudi pridno obiskujejo prostore, kjer se nahaja vino in “white mule”, kakor šnops ime-nujejo. Tako so zasledili pol milje vzhodno od Yale, Kansas, pod nek-im hlevom, ki je bil last nekega Burks-a, 20 sodov vina ter vse spoštovala prohibicijske postave. Škoda znaša 4000 dolar-jev. Lep plen za uničenje, kaj ne?

Ljubljanska kreditna banka
je te dni otvorila svojo podruž-nico v Brežicah.

Uvoz živine
iz Koroške v Slovenijo je zopet dovoljen.

V Vojniki
je s 1. januarjem pričela posla-vati finančna kontrolna postaja.

Umrl je
v Tomislju splošno spoštovani in obče priljubljeni posestnik ter za-vedni Slovenec Josip Milavec.

V Novi Gradski
se je ustanovila vinogradniška in sadjarska šola.

Obsojeni otrekovalci.
Pred sodiščem v Mokronogu je bil obsojen klerikalec Alojzij Buk-kovec iz Straže pri St. Rupertu na 500 kron globe in v povražilo vseh pravnih stroškov, ker je v volilni borbi obrekoval posestni-ka Franca Zupančiča iz Rakovni-ka in pa Samostojno kmetijsko stranko, češ, da sta ta dva kriva visoke osebne dohodnine.

Od Sv. Kriša pri Kostanjevici.
Tukaj smo imeli misijon. Kakor vse kaže, ni bil namenjen vernikom, temveč le volilecem. Pridno se je udrihalo čez Samo-stojno kmetijsko stranko, ki jo obrekujejo kot brezversko. Toda laž ima kratke noge in čeprav se širi na misijon.

Propadanje kolesne industrije.
V Kamni gorici in Kropki je na-ša železna industrija skoraj po-polnoma ustavljena. Že meseca-junija je bilo delo silno omejeno, sedaj pa dela samo še kakih dvaj-set delavcev.

Peter Zgača

Alma Čigram.

V Čikago je dolga pot. V Čikago je draga pot. V Čikago je velik gospod.

Da bo ceneje — sakrament, si je izmislil Čigram nov patent.

In šlo je in šlo je — saperlot. Jednota je dobra — a Čigram falot.

Naj le malo počaka — safabold, kajti ta njegov zadnji “fault”

ni še za vedno, vedno končan in se že bliža, bliža dan.

ko mu bo plačal government prot v jetnišnico — salament!

Nemci so dobili veliko bitk in izgubili vojno.

Zavezniški so dobili vojno in izgubili mir. Gorje premaganec! Gorje zmagailec!

Pravijo, da se ni George Wash-ington nikdar v svojem življenju zlagal, a v onih časih ni bilo toliko povoda za laganje kot ga je v sedanjem.

V Kansas hočejo uveljaviti nar-črt, da pokažejo vsi možki svoje samski stan s tem, da nosijo rdeče ovratnice. To je popolnoma nepo-trebno. Že sedaj je mogoče spoz-nati vse poročene možke po o-vratnicah, katere izberejo zanje njih žene.

Iz Evrope poročajo, da name-njavajo številne evropske vlade “prizoriti” spomladne vojne poho-de”. Spomladansko oranje lahko čaka nekaj časa. V jeseni pa bodo seveda v Evropi zopet dvignili velikanski krik, da jim primanj-kuje hrane in da ljudje umirajo od lakote.

Neki zdravnik v Pennsylvaniji je operiral samega sebe ter si od-rezal slepič. S tem je hotel doka-zati, da je kaj takega mogoče. To je že višek zaljubljenosti v samega sebe.

Ali se vam ne zdi, da je velikan-ska ironija usode, da prihaja me-sec februar, najkrajši mesec v le-tu, ravno pred dohodninskim davkom?

Terbovecemu Tonetu v album.
Če je ženski svet v resnici ena sama roža krasna, istina je vendar jasna, da je New York popek njen.

Pridi jih v New York pogledat! Tu boš videl ženska čnda. Par dolarjev, malo truda: videl boš veliko več.

Štumfki so po pet dolarjev, štorman kikirajo navrže, ki se pa nikdar ne strže, ker v nji ni nič blaga.

In kako ponosno praviš, da ti bodo ptičke pele, lepe rožice duhtele in da boš že še živel.

Zgani se, ne mudi časa! Vedno svežega prilivka hoče roža; vtička čivka, če ji sveže hrane daš.

Noč ti bude silno kratka, če imel boš lepo mlado, — stara ti ne bo v naslodo: stara baba — dolga noč.

Med zakonskim svetim stanom in pečlarstvom je razlika: je razlika, ni velika, no, če češ, ti jo povem.

Če si dober mož zakonski, postelj ti je vedno tesna, vsak večer večerja mesna čaka te, če hočeš jo.

Če si pa pečlar, seveda z žuljavo si moraš roko in ustrajnostjo globoko sam sladiti dolg večer.

Anketa o kmetijskih šolah.
Pri poverjenstvu za kmetij-stvo se je vršilo glede ustanovitve novih kmetijskih šol v Sloveniji posvetovanje, ki so se ga vdeležili ravnatelji kmetijskih šol, rav-natelji “Kmetijske družbe” in 2 bil: prilepljen dvajsetdinarski

Jugoslovanska Katol. Jednota
Ustanovljena 1. 1898 Inkorporirana 1. 1900
GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 923 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Avenue, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadžorni odbor:
MAX KERŽIŠNIK, Box 872, Rock Springs, Wyo.
MOHOR MLADIČ, 2923 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FRANK ŠKRABEC, 4822 Washington St., Denver, Colo.

Porotni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor:
VALENTIN PIRC, 319 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 406 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: “GLAS NARODA”.

Vse stvari, tikaajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošilja-tvo naj se pošilja na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika poročnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spričevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za odilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

strokovna referenta poverjeni-štvu. Posvetovanju je predse-doval vodja poverjenstva dvorni svetnik dr. Vrtačnik. Poročevalec je bil kmetijski svetnik Rohman. Anketa se je izrekla za ustanovi-tev srednje kmetijske šole v Ma-riboru in za ustanovitev nižjih kmetijskih šol v Prekmurju in na Gorenjskem. Tozadevni predlogi so bili soglasno sprejeti.

Vnovčevalnica za živino in mast
v Ljubljani bo likvidirana. Pre-vezela jo bosta konzorije mesarjev in mestna občina ljubljanska. Likvidacija se bo izvršila polagama.

Cene mleku v Ljubljani.
Vsi kmetovalci ljubljanske oko-lice brez razlike strank uvidevajo potrebo, da se cene mleku na ljubljanskem trgu primerno uredijo, kajti pri sedanjih cenah nikakor ne morejo izhajati. Kmetovalci, zlasti tisti, ki živé od prodaje mleka, so se že začeli zalozževati. Dekla dobi na leto od 4000 do 5000 kron, hlapec seveda še več. Kje so pa še druge potrebščine? Kar se drugega pridela, se doma porabi, poleg tega se mora še živ-žev dokupovati. Zato je skrajni čas, da se kmetovalci ljubljanske okolice organizirajo in določijo pravo ceno mleku. Prej so imeli v “Kmetijski družbi” ognjevitvo zagovornico svojih težnj, a ta je sedaj postala mrtva in pripetilo se je celo, da je kmetijski strok-ovnjak kot zastopnik poverjeni-štva za kmetijstvo nastopil proti kmetovalecem glede cene mleku. Zato jim ne preostaja drugega, kakor da si sami pomagajo. Sani si morajo pomagati, kajti pokli-cani krogi so jih zapustili in se ne zavedajo, da trgajo v svojih pi-sarnah hlače na njih stroške.

Ljubi svojega bližnjega.
Na Vrtniki je vlak povozil skladiščnika južne železnice sodr. Alojzija Gomzija. Razkosano truplo je ležalo zmečkano med tri-roma skoro 2 dni, dasi so bili me-rodajni “faktorji” takoj obvešče-ni. Sele po prizadevanju vrhniške JSDS so se toliko zganili, da so ponesečena na tistem pokop-ališču. Znak vrhniškega “krščan-stva”! Nesrečnež zapuša vdovo in štiri otroke.

Iščem svoja dva brata JOZEFA in JERNEJA ZAVERI, ter strica ALOJZIJA ZAVERI, kateri so bivali pred vojno v For-est City oziroma Vandling, Pa. Ako bi kdo izmed rojakov kaj vedel o njih, prosim, da mi spo-roči naslov, ali pa če bi slučaj-no brali oni sami ta oglas, naj mi sami sporočijo svoje naslove. Obenem sporočam zgoraj ime-novanim, da je dne 19. januarja 1921 v umri v Jurklostru prvih dveh in moj oče Jožef Zaverl ali brat strica Alojzija Zaverl. Naslov: Marko Zaverl, sod. poduradnik v Ševnici, Slovenija, Jugoslavia.

Kako lahko izboljšate svo-je zdravje?
Na konvenciji zobozdravnikov, ki se je vršila zadnje dni januar-ja v Chicagu, je eden slavnih go-vornikov rekel: “Če hočete iz-boljšati svoje zdravje, jejte s premislekom.” Zatem je pa našel več fizičnih bolezni, na katerih trpe gni, ki imajo navado “hitro lunčati”. Toda ta slaba navada prebavljanja brez sline ni tako lahko odpravljiva. Vpoštovati jo moramo ter gledati za sigurno po-pravilo. Trinerjeva Grekko Vino je zdravilo. Pomaga prebavi ter izčišči črevesje. Vsak, ki ga je enkrat poskušal, je zadovoljen. Tako nam piše Mr. Fernino Lopes iz N. Bedford, Mass.: “Po-skušal sem Trinerjevo Grekko Vi-no in moram reči, da mi je jako pomagalo. Vaš lekarnar ali pro-dajalec zdrviljv vam bo pritrtil, da je sloves vseh Trinerjevih zdravil brez madeža. Trinerjev Linniment, Trinerjev Mirlee Ka-šija itd., so izborni. — Joseph Triner Company, Chicago, Ill. (Newyorški zastopnik: 340 E. 71 Street.) — Adv.

Kako je bila razdeljena posest v Pacifiku.

Poroča George F. Authier.

Polastitev otoka Yap v Pacifičnem oceanu, ki je skrajno važen za Združene države kot kabelska postaja, od strani Japonske, je zopet obrnilo pozornost na vprašanje, kaj se je pripetilo trgovskim in mornariškim interesom Amerike v Pacifiku na mirovni konferenci v Parizu.

Dočim se je javno zanimanje osredotočevalo predvsem na Yap in na uravnavo spora glede nemških kablov, nam kaže en pogled na zemljevid, da je bila glavna postojanka Amerike na Daljnem iztoku, Filipinsko otočje, popolnoma obkrožena od otočij, katere si je pridobila Japonska. Tudi približanje k Filipinom po južni črti je popolnoma pod kontrolno Anglije, ker je dobila slednja nemške otoke južno od ekvatorja.

Sedaj, ko je razpolaganje s pacifičnimi otoki izvršeno dejstvo, je težko določiti vrednost, katero je pripisoval predsednik Wilson posesti teh otokov, če jim je sploh pripisoval kaka vrednost. Te vrednosti pa se v polni meri zavedajo ameriški mornariški izvedenci.

Ameriška javnost se ni dosti zanimala za to transakcijo in to predvsem raditega, ker je spor radi otoka Yap predstavljal glavno točko vseh debat.

Ko se je predsednik Wilson vrnil z versailleske mirovne konference, je objavil uravnavo, soglasno s katero naj bi dobila Japonska prejšnje nemške otoke, ležeče severno od ekvatorja. Avstralija (Anglija) pa one, ki leže južno od ekvatorja. Predsednik je rekel, da je bil ta načrt odobren, da pa je on prijavil pridržek glede otoka Yap, ki je važna kabelska postaja.

Cela dežela se je pričela takoj vpraševati, kje je ta otok Yap. V svoji konferenci s člani senatnega komiteja za zunanje zadeve je predsednik Wilson priznal, da ni pred mirovno konferenco še nikdar čul o tem otoku, da pa je izza enega časa postal zelo važen.

Rezervacije, katero je stavil, je bila ustnena ter eden onih številnih "sporazumov", katere se je naveljavilo na konferenci, katerih pa se ni spravilo na papir.

Sedaj pa izjavljajo Japonci, da ne vedo ničesar oficijelnega o tej rezervaciji in Angleži jih seveda podpirajo v tem stališču radi zveze, katero so sklenili z Japonsko.

Kljub temu pomanjkanju vednosti od strani Japoncev je predsednik Wilson v svoji konferenci s člani senatnega komiteja rekel, da je prav posebno izvil otok Yap in da se je vršila glede tega dolga debata, ki sicer ni prišla v protokol, katere pa se brez dvoma vsi vdeleženi dobro spominjajo ter tudi vedo, kaj je bila takrat sklenjena.

Vprašanje posesti tega otoka bo eno nerешenih vprašanj, katere bo sedanja administracija zapustila Hardingovi administraciji.

Razdelitev pacifičnih otokov, brez ozira na interese Združenih držav, ki predstavljajo največjo silo ob Pacifiku, je bila prvotno uveljavljena s pomočjo tajne pogodbe, še predno so Združene države stopile v vojno. Na temelju te tajne pogodbe, ki je bila sklenjena v namen, da se spravi Japonsko v vojno na strani zaveznikov, se je Anglija obvezala podpirati zahteve Japonske glede nemških otokov v Pacifiku, dočim se je Japonska obvezala, da bo podpirala zahteve Avstralije glede otokov, ležečih južno od ekvatorja.

Vlada Združenih držav je še sedaj mnenja, da je naš vstop v vojno razveljavil to tajno pogodbo in da ni bil sterjen noben poskus uveljaviti jo. Iste uspeha pa se je doseglo pod krinko mandatov. To svedoča dvignje neko drugo vprašanje, kajti Združene države so mnenja, da preprečuje teorija mandatov izkoriščanje mandatsnega ozemlja od strani države, kateri je bil poverjen tak mandat.

Razlaga, katero so uveljavili Angleži glede mandata v Mezopotamiji ter razlaga mandatov v razredu C, v katerega spadajo tudi pacifični otoki, pa se bistveno razlikuje od te teorije. Pacifične otoke naj bi se smatralo soglasno s to izjavo kot popolno last Japonske in Avstralije.

Trgovska vrednost otoka Yap kot kabelske postaje, proste japonske nadvlade, ne potrjuje nobenega nadaljnjega pojasnila. S kontrolo te kabelske postaje so Japonci v stanu kontrolirati in cenurirati vse trgovske izable na ameriški trg v Orijentu, vsled tega bi bila Japonska deležna velikih prednosti. Vojaške prednosti, katere daje Japonski kontrola kablov v Orijentu, so istotako očividne na prvi pogled.

Pogled na zemljevid bo tudi razločil vsakemu, kako je dostop Amerike do Filipinskega otočja blokiran na vseh straneh od otokov, katerih se je polastila Japonska. Razdalja od San Francisca do Havajskega otočja znaša 2100 milj. Naslednja stopnja med Havajskim in Filipinskim otočjem, ki je last Združenih držav, je otok Guam, ki je oddaljen od Honolulu na Havaju celih 3337 milj. Razdalja med Guam in Manilo na Filipinih pa znaša 1500 milj.

Guam leži direktno iztočno od Filipinskega otočja in nekoliko južnozapadno od Havajskega otočja. Severno od Guama je cela vrsta otokov, imenovanih Marianas in nekoliko severozapadno od teh otokov se nahaja Osagavara otočje. Obe ti otočji sta last Japonske, s čemur imajo Japonci v rokah vse komunikacije in močne mornariške postojanke med Tokijem ter ameriškim otokom Guam. Južno od Guama, na črti, ki sega skoro direktno zapadno od Panamskega prekopa, se nahaja Carolina otočje in iztočno od tega je Marshall otočje, kateri obe otočji je dobila Japonska na temelju razdelitve pod krinko mandatov. Marshall otočje sega v severno smer, tako da so nekateri ti otoki direktno iztočno od Guama.

Vrednost teh otokov z mornariškega stališča se spozna na temelju dejstva, da morajo imeti mornarice v neposredni bližini baze ali postojanke, če hočejo uspešno operirati. Najbližja postojanka, katero bi imele Združene države za zavarovanje Guama in Filipinskega otočja bi se nahajala na Havajskem otočju. Ker se nahajajo v posesti teh otokov, ki bi lahko služili kot mornariške postojanke ter skrivališča za podmorske čolne, so Japonci v stanu resno ogrožati ameriško komunikacijo s Filipinskim otočjem v slučaju možne vojne med obema deželama.

Mornariški izvedenci so mnenja, da bi bil v takem slučaju prvi korak Japoncev ekspedicija proti Filipinom in Guam otoku. To bi skoraj onemogočilo zavarovanje teh posesti, razven če bi se ameriško brodogradje razcepilo na dva dela, s čemur bi bila seveda ameriška mornarica oslabiljena.

Za slučaj vojne med Japonsko in Združenimi državami se tudi spoznava, da bi bila ta vojna v glavnem vojna na morju. Posest dosedanjih nemških otokov od strani Japonske bi oteževala ameriške operacije ter olajšala japonske operacije proti Havajskemu otočju, zapadni ameriški obali ter Panamskemu prekoku.

Mornariški strategji kritizirajo tudi strogo ameriške delegate na mirovni konferenci, ker niso znali zagotoviti Združenim državam mornariških postojank v Pacifiku južno od ekvatorja. Obračajo pozornost na dejstvo, da bi se vse operacije vršile preko Panamskega prekopa in da bi ameriška posest mornariških postojank v južnem Pacifiku omogočila ameriškim ladjam dostop do Filipinov na južni črti, katere bi ne mogli doseči japonski podmorski čolni ter japonske lahke križarke.

Isti strategji izjavljajo, da je edina ameriška postojanka, katero imamo v južnem Pacifiku, Samoa otočje in domnevali so, da bo Francija prepustila Ameriki eno postojanko na Marquesas otočju, ki je najbližje Panamskemu prekoku, v razdalji štirih tisoč milj.

Združene države bi imele v takem slučaju nadaljnjo postojanko na Samoa otočju, v razdalji 1800 milj od Marquesas otočja. Domnevali se je tudi, da bodo ameriški delegati v stanu zagotoviti svoji državi kako nadaljnjo postojanko na enem izmed prejšnjih nemških otokov, katere se je pripisalo Avstraliji, s čemur bi dobile Združene države štiri postojanke pod Panamo in Filipini po južni črti. Mesto

Krvava zarja.

Črtica.

(Konec.)

Sin je nekaj časa molčal, kor bi iskal odgovora. Potem pa se izumil premišljeno in s poudarkom:

— Predragocena je kri, da bi jo škropil po grdi blatni obleki.

Ko je mati zaslišala besedo kri, se je hipoma spomnila večerne zarje, ki jo je opazovala na poti domov. Spomnila se je, da ji je tudi takrat padla v glavo misel na kri, in da ji je postalo še tesneje pri sreju. Spomnila se je, da se je opotekla s težko butaro ob breg, kjer je dolgo premišljevala sanje.

Mater je stresel mrav oklenila je roke kot k molitvi. Kakor bi ji postalo v hipu vse jasna je zaprosila:

— O Janez, ostani raje doma. Take hude sanje sem imela nočjo in tako krvava zarja je bila pred večerom. Moliti bomo rožni venec in sli takoj spat. Kajne, Janez, da boš ostal? — Po vsem životu je drhtela, ko je govorila.

— Preveč so mi naredili, prebudo so me razžalili. Krvav je bil večer, a še bolj krvava bo noč. Le počakajmo naj, hudiči! — Janez je dvignil vnovič pesti.

Materi je postalo jasneje, burno ji je bilo srce.

— Pri žalostni Materi te prosim, ne hodi. Saj te bodo, onih je več. Saj praviš, da jih je več, ti si pa sam. Kaj so ti naredili, zakaj jih boš? Preveč jih je, da bi jih ti sam, oni bodo tebe mogoče ubili, ubili — o večerna zarja, o sanje — — — Zmédno je ponavljala iste besede, opotekla se k sinu in ga tresla za roke. — On pa jo je pehal od sebe.

— Lenka, Lenka, pridi, molili homo rožni venec, potem gremo spat, Janez bo ostal doma, nikamor ne gre, spat bo šel — — — Beseda se ji je trgala.

Lenka se je pokazala pri durih blede, s povešenimi očmi, burno so se ji dvigala prsa. Snela je med durmi dolg molek in začela polglasno:

— Verujem v Boga Očeta vsega mogočnega — — — Janez se ni pokrival in ni molil. Stopil je k mizi, odprl miznico in stisnil nekaj pod telovnik. — Vzel je praznični klobuk in hotel oditi. A mati ga je uvela za rob sukničca.

— Jezes, Jezes — ostani — — — je spravila iz sebe, več ni mogla.

— O mati, ubili ga bodo, zaklali ga bodo v Hotemozah, ostane naj, zaklali ga bodo. — je jecala Lenka ob klopi, kjer je klečala. Sesečila se je na kup.

Janez je še enkrat pahnil mater da je padla na klop, potem pa je šel. Segel je na večnem pragu pod telovnik in pogledal. Da, prav je vzel. V mesečini se je zabliskal dolg kuhinjski nož.

— Bog s teboj in Šentjanž joger božji, tvoj patron. — je govorila mati za njim. Vzdigniti se je hotela, da bi poškröpila za njegovimi stopinjami z blagosloviljenim vodo, pa je ostala kakor pribita na tleh. — — —

Iz vaše gostilne se je razlegla, vesela pesem, vmes se je slisal smeh in krahot.

Vse je utihnilo, ko je Janez vstopil in spogledali so se prvi. Nerazumljivo se jim je zdelo, da je v nedeljski obleki.

— Kam pa kam, Janez, kaj je morda v Mežale na semenji? Pa bi bil vendar počakal do jutra, — ga je nekdo poredno pozdravil tam iz kota.

Janez pa se ni zmenil ne za besede, ne za krahot, ki jim je sledil. Pomignil je krčmarici, naročil žganja in sedel v drugi kot izbe, kjer ni bilo pivcev.

V dušku je izpil, ko mu je prišel. Ozrl se je še skrivaj izpod čela po omizju in ko ni videl nikogar od onih, ki jih je iskal, je položil denar na mizo in hitro odšel.

— Te-te šment, kaj pa mu je danes? — se je oglašil zopet oni iz kota.

— Pusti ga, pusti, zvirec prevzetno, — se je odzval drugi. Vsi pa so se zasmejali.

— Hudiči! — je rekel Janez in stopil čez prag.

tega pa se je vse te prejšnje nemške otoke južno od ekvatorja pripisalo Avstraliji brez rezervacije.

Kot stoji položaj sedaj, so bili otoki v Pacifiku razdeljeni med dve največji sili, s katerima bi Združene države lahko prišle v bodočnosti v konflikt, ne da bi dobila ameriška vlada niti najmanjšo koncesijo pri tej razdelitvi.

Naravnost sramotno za ameriške delegate na mirovni konferenci pa je, da se ni vlade Združenih držav, kojih vstop v vojno je omogočil zmago, nikdar vprašalo za svet, niti pri razdelitvi mandatov, niti glede oblike teh mandatov.

Zavil je čez polje na pot proti Hotemozah. Počasi je stopal, kakor bi prevdajal, ali naj gre ali ne. Pa Janez se ni pomišljal več. Saj je bil prepričan, da mu ne izpodleti krvavo maševanje. — — —

Tako smo pikaponki
Na Mojzesovi oheci
u Kani Galileji

in še zateglo ponavljali pijanci:

pinkaponka pinkaponki
u Kani Galileji

Doma sta mati in Lenka začeli še enkrat z rožnim vencem. Težko sta molili, od časa do časa jima je zmanjkovalo glasu, Lenka je venomer ihtela.

— Lenka, pojdi za njim in ga spravi nazaj, — je mati hipoma pretrgala molitev. Njena beseda je bila hripava.

— Saj nič ne pomaga, — je rekla Lenka, — saj veste, kakšen je, še ubil bi me.

— V obe sta se spomnili slovesa. V bolečini sta pozabili, da še nista dokončala molitve.

— O Bog, zakaj me tako tepeš? Kaj sem storila, da moram toliko trpeti? Ali že ni dovolj gorja? —

Mati je hotela krčevito zavihitati sklenjeni koščeni roki in očitajoč še pogledati kvišku. A zmanjkalo ji je moči.

— Mati, moliva naprej, — se je spomnila Lenka in začela.

Mati pa ni mogla. Na petah je sedela pri klopi, glava ji je klonila globoko doli na prsi. Čutila je, da ji zastaja srce in neko nenavdno čustvo jo je spreletavalo.

— Čudno, da mi ni še počilo srce, ko sem že toliko prestala, — je dejala večkrat; tudi to pot ji je prišlo to na um. In zopet se je, kakor vselej ob takih prilikah, spomnila vsega svojega gorja.

Imela je še enega sina Jožka. Kako prisrčen fantek je bil in kako rada ga je imela! V šolo je začel hoditi in pridno se je učil. — Koliko podobje je nanosil iz šole od gospoda in kako ji ga je enkrat pohvalil prifarni učitelj. — Rekel je, da ga bo morala dati v mestne šole, da bo enkrat lahko še kaj velikega iz njega. Že je sanjala, kako se bodo zavidanjem ozirale nanjo vsake gospodinje, ko bo njen sin hodil v latinske šole, že je sanjala, kako bo njen sin pel novo mašo, ko je prišel tako nepričakovano oni usodepolni četrtak. V domačo hišo so prinesli njenega — mrtvega otroka. Utopil je tam v Kokri, prevrnil se je čez pečine v valove, ko je nabiral zvončke, da jih ponese v šolo — — — Mirno je ležal na mrtvaškem odru v rokah pa je držal šopek belih cvetlic, kot bi se bal, da mu jih vzamejo. Tako so ga potegnili iz tolmuna tam doli pod Matijevo hišo in tako so ga položili na oder. Ni ga bilo očesa ki ga je videlo tako ležati in ki bi ostalo suho. In kako je jokala ona. Da je niso tolažili dobri ljudje, bi bila zblaznela. Saj bi ne bilo nič čudnega. Polj ljubečega materinega srca in vse zlate upe, vse, ki jih je toliko stavila vanj, je zapopala z ljubljnim sinčkom, z najdražjim otrokom — — —

Vse ji je stopilo iznova živo pred očmi in iznova je zatrpela isto neizmerno bolečino.

— Bog, zakaj si mi vse to dopustil? Marija Žalostna, ali sem zaslužila? Pojemajoče je izgovarjala.

Hotela se je vzravhati, pa se ni mogla. Moči so jo zapustile, čutila je, kako jo spreletava mrav in jo obenem prevzema čudna vročina.

Pa vseeno je poizkusila vstati. — Lenka, pomagaj mi. Če ti nočeš, grem jaz ponj, po Janeza, saj vidiš, da ga bodo, ali ne vidiš zdaj, zdaj, zdaj — — —

Ni se mogla ganiti, govorila je tiho, kot sama s seboj. Vse ji je hitelo navzgor, v glavi se ji je vrtilo; srce ji je zastajalo, pred očmi je stopila tema.

Lenka ni slišala ničesar. Preveč je bila utrujena od dnevnega dela izžrana je bila od žalosti in joku, sredi molitve je zadremala.

Mati se je skušala dvigniti še enkrat, še je hotela poklicati Len-

ko. Pa tisti hip jo je v prsih stransko zbolelo. Ni imela moči, da bi vzkliknila. Samo šepetala je: — Meni je slabo — — o Janez, o Lenka, o Marija, o Bog — — — Potem pa je počasi zdrknila pod klop. — — —

Pod streho je mučno zaropotalo, veter je zaloputnil vrata, Lenka je planila pokonci.

Ni videla blede svoje materine, ker oblija jo je neznanška groza. Še je slišala prav razločno, kako je koncem vrta v hruški zapela seva, enkrat in potem še enkrat in kako je nekaj potrkalo na okno. Potem pa je zdvijala v kamro, skočila kar v zgornji obleki v svojo posteljo in se zarila pod odejo. Ohlile so jo potne srage.

Lučka pred šmarno podobo pa je vzplapolala še enkrat in ugasmila. — — —

Drugo jutro je bil v Domžalah semenj. Zgodaj so vstajali gospodarji, da bi prišli z dnem tja, ker kupčije je na semenjih le dopoldne kaja.

Že v zgodnjih jutranjih urah se je raznesla po vasi vest, da so zaklali v Hotemozah tamošnjih fantek Kocinovega Janeza, v Jurčkovo gostilno so se bili stegli, podlegel je Janez, eden izmed fantov mu je zasadel v trebuh velik krušni nož. Se toliko, da se je mogel spovedati, potem pa je izdihnil.

In ko je zjutraj gori nad Kravcem zasijala krvava zarja, so pri Kocinovih pokladali na mrtvaški oder mrtvega sina poleg mrtve matere — — —

Radičevci in zemljoradniki.

„Jutarnji list“ poroča o pogajanjih Radičevca delegata dr. Basarička z zemljoradniki iz Belgrade sledeče: Dr. Basariček je zahteval od zemljoradnikov, da odpošljejo po enega srbskega, hrvatskega, slovenskega in bosanskega zastopnika na pogajanja z Radičevci v Zagreb. Zemljoradniki so to zahtevo odbili. Nato se je spravi dr. Basariček na slovenske poslanske zemljoradniškega kluba ter zahteval, da pridejo v Zagreb vsaj slovenski delegati. Ti so ga na to vprašali, ali namerava Radič priti v Belgrad in sodelovati v konsultanti ali ne. Dr. Basariček jima na ta vprašanja ni dal nikakih konkretnih odgovorov, pač pa je izjavil, da bi se dalo o republikanski ali monarhistični fermi ustave debatirati. Nato je zahteval, da Slovenci zapuste Belgrad ter jim zapretil, da bo, več tisoč Radičevih agitatorjev preplavilo Slovenijo, če se ne vrnejo domov. — „Jutarnji list“ poroča iz Belgrade: Dr. Basariček je v Belgradu od zemljoradnikov zahteval, da odpošljejo več delegatov v Zagreb na Radičev skupščino. Ta zahteva je bila predložena predsedniku stranke v rešitev. Prvotno se je sicer nameravalo odposlati v Zagreb dva do tri delegate, končno pa se je v zadnjem času sklenilo, da se ne odpošlje niti enega, vsed česar so popolnoma neresnične vesti nekaterih listov, češ da so delegati zemljoradnikov odpotovali na pogajanja z Radičevci.

Poboji na dnevnem redu.

Nedavno so v Taenu pred gostilno pijanci ubili fanta. Pri Sv. Tomažu pri Ormožu je sin-pijane ubil očeta, njegov brat pa u-

strelil njega. V Klisni sta sestri zadavili brata pijanca, pred katerim nista imeli miru. Od Ptujca se poroča, da neki zdravnik po Božiču vsak dan hodi šivat rane, ki si jih z noži napravljajo pijanci med seboj. To vse dela alkohol. Ko bi hoteli voditi natančni seznam teh sramotno žalostnih dogodkov, ki se dogajajo med nami v pijanosti, bi nas bilo strah in groza. Pri vsem tem pa obrtne oblasti dovoljujejo vedno nove gostilne. Pobojev jim je še premalo. Kmetijski vešak Bele pa v listu Kmetovalcu pogumno lomí kopja zoper skromne in brezuspešne poizkuse, da bi se pri nas uvedlo nekoliko trestnosti. Kmetovalce ima za take članke dovolj prostora, nima pa toliko močstva, da bi dal slišati tudi drugo plat zvona.

Iščem prijatelje: FRANCA in JAKOBA LOKOŠEK, doma sta iz Rimskih Toplic, MARTINA POŽIN in LEOPOLDA ŠUPAN iz vasi Strensko pri Rimskih Toplicah in JANEZA LOGAR iz vasi Ogrič. Prosim jih, da se mi javijo, da jim poročam o nesreči, ki se je prigodila našim doma. Pogorelo jim je vse. Največjo škodo je imel Jože Lokošek iz Ogrič št. 18. Škoda je ocenjena na 370.000 kron, zavarovan je bil pa le za 12.000 kron. Oglasite se, da se pomenuimo, kako kaj nabrati za te rezeve. Michael Varh, 142 Espy Street, Nanticoke, Pa. (19-21-2)

NAZNANILO

vsem starim odjemalcem.

Jaz sem sedaj v zvezi z Jos. Tramosch, 10925 Jamaica Ave., Richmond Hill, Long Island. Izdelujeva vsakovrstne obleke in sukne po najnovejši modi po nizki ceni. Poskusite in prepričali se boste. — Jos. Habjan, 14 Post-diek Ave., Glendale, L. I., N. Y.

IŠČE SE USNJARJE.

Vprašajo naj samo oni, ki so večji delati na yardu, v Scrub house in Beam hands. Dobra plača, stalno delo brez delavskih nemirov. — Proctor Ellison, Co. Elkland, Pa.

POTNIKI,

ki so prišli s parnikom "President Wilson" in "San Giusto" iz Trsta, se zaradi bolezni na obeh parnikih nahajajo v kvarantini za nedoločen čas. Gotovo bodo morali ostati pod zdravniških nadzorstvom najmanj dva tedna.

Toliko na znanje onim, ki pričakujejo potnike, ki so prišli s te na dvema parnikoma. Frank Sakser State Bank.

Dr. Richterjev Močan družinski liniment

Pain-Expeller uporabljajo že več kot petdeset let v skoraj vsaki deželi na svetu.

Za revmatske bolečine, nevralgije, ohromelost, izpalke, prenapetje mišic, za hitro odpravo zgodnjim prehladom je ta stari zanesljivi družinski prijatelj neprecenljive vrednosti.

Vsaklekar nar prodaja Pain-Expeller. Bodite gotovi, da vam ponudijo pristnega z varnostno znamko "Sidro." Zavrnite vse drugo kot nadomestek in ponaredbo.

F. AD. RICHTER & CO., 3rd Ave. & 35th St., Brooklyn, New York

DOCTOR LORENZ

EDINI SLOVENSKE GOVOREČI ZDRAVNIK SPECIJALIST MOŠKIM BOLEZNI 644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam imam nad 23 let ter imam skuhanje v vseh boleznih in ko imam slovensko, sato vas imam popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas osodrim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skuhanje pri zdravljenju moških bolezni. Zato me morate popolnoma saneti na mene, moja skri pa je, da vas popolnoma osodrim. Ne odlašajte, ampak pridiť kumpreje.

Jaz zdravim vsakovrstne kri, manjše in večje, bolani v grip, ispanje, im, bolečine v kram, stare rane, živne bolezni, celobolost, bolani v vsakem delu, karav iz Belgrade, rmanice, revmatizem, katar, žilna žila, celobolost.

Trgsko ure so: V ponedeljek, sredo in petek od 8. ure jutraj do 8. ure večer. V torek, sčrtkih in sobotah od 8. ure jutraj do 8. ure večer. On nedeljah pa do 8. ure poldne.

PO POŠTI NE ZDRAVIL. PRIDETE OSEBNO. NE POZABITE IME IN NABLOV. Dr. LORENZ 644 Penn Ave. PITTSBURGH, PA.

Kje je moj brat JANEZ GLAVIČ? Doma je iz Lihana pri Domžalah. Minulo je že 11 let, odkar ni več nobenega glasu o njem. Jaz mi imam poročati-oddedšini za umrlim očetom, kar je zanj jako važno, da ne propade. Zato prosim rojake, če kdo kaj ve, da mi poroča, ali če sam čita ta oglas, da se mi takoj javi. — Mrs. Polonia Buria, Box 125, Mountain Iron, Minn. (19-21-2)

KAKO SE UČI TI ANGLEŠKO

Vzemite v roke angleško knjigo ali časopis, beležnico (note-book) in angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil dr. Kern. Vsako neznanu angleško besedo pogledite v besednjaku, kako se izgovori in kak pomen ima; zapisi te neznanne besede v beležnico in jih večkrat ponovite. V nekaj mesecih boste imeli lep zaklad besed, katerih bi ne dali za stotine denarja.

Jeseni ki zimski večeri so kot nalajšč za učenje. Vsaka slovenska hiša bi morala imeti ta besednjak. Naročite ga na sledeči naslov:

Dr. F. J. Kern 6202 St. Clair Avenue CLEVELAND, OHIO.

Cena besednjaku je \$5. — Istotam lahko naročite za \$1.25 Zornomve pesmi, ki vam bodo ugajale.

MATIJA SKENDER JAVNI NOTAR

Za Ameriko in stari kraj. 5227 Butler Street Pittsburgh, Pa.

IMPORTIRANE BRINJEVE JAGODE

Najboljše vrste Vreča 130 funtov \$13.— K naročilu priložite Money Order. MATH PEZDIB Box 772, City Hall Sta. New York, N. Y.

ZENSKA VOJNA.

Zgodovinski roman. — Francoski pisatelj Aleksander Dumas.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

38

(Nadaljevanje.)

Tedaj pa je stopil k njej Lenet.

— Ali smem povedati gospoj princesinji, — je rekel s svojim običajnim usmevom, — na koga ste mislili, ko ste predrlji vrat nesrečne živali?

— O, le povejte, to mi dela veselje.

— Mislili ste na gospoda Mazarina ter bi radi videli, da bi bil na mestu jelena.

— Da, tako je, — je vzkliknila princesinja, — in prisegam vam, da bi ga brez usmiljenja zabodla. V resnici, Lenet, vi ste čarovnik. Nato pa se je obrnila proti ostali družbi ter rekla:

— Sedaj, ko je tova konec, gospoda moja, bodite tako prijazni ter mi sledite. Sedaj je prepozno poiskati drugega jelena in čaka vas že večerja.

Cauvignac je sprejel povabilo z mičnim priklonom.

— Za Boga, kaj pa delate kapitan! — je vprašal Ferguzon.

— Sprejel sem povabilo. Ali ne vidite, da nas je gospa princesinja povabila k večerji, kot sem ti rekel!

— Cauvignac, če mi vrjemet ali ne, a jaz na vašem mestu bi rajše zopet poiskal luknjo v zidu.

— Ferguzon, prijatelj moj, tvoje ostro oko te je za enkrat pusilo na cedilo. Ali nisi zapazil, kako je dajal povelja oni črno oblečeni gospod? On ima hinavski obraz lice, če se smeje in poteze jazbeča, kadar je resen. Ferguzon, luknja v zidu je zastražena in če bi odjahali proti njej, bi hoteli s tem reči, da hočemo priti ven na mesto, kjer smo prišli noter.

— Kaj pa naj postane iz vsega tega?

— Le bodite brez skrbi. Jaz jamčim za vse.

Na to zagotovilo je šest pustolovcev odjahalo z ostalimi gosti proti gradu.

Cauvignac se ni motil. Niso ga izpustili iz oči. Na svoji desni je imel lovskega kapitana, na levi pa intendanta hiše Conde.

— Ali ste gotovi, — je rekel, — da nikdo ne pozna teh jezdecov?

— Nikdo. Vprašal sem več kot petdeset plemenitašev in dobil vedno isti odgovor: — Nikdo jih ne pozna.

Vsi trije odposlani so se vrnili k Lenetu z istim sporočilom. Normance je zapazil luknjo v zidu ter jo dal takoj zastražiti.

— Potem se moramo poslužiti najbolj uspešnega sredstva, — je rekel Lenet, — če nečemo, da bi par špijonov spravljalo v nevarnost sto dobrih plemenitašev. Skrbite za to, gospod intendant, da ne bo mogel nikdo iz dvorišča in galerije. Postavite na stražo dvanaest mož.

Lenetu ni bilo treba dosti prizadevati si, da izpolni nalogo, katero si je stavil. Cauvignac ni s svojim tovariš vred kazal prav nobenega razpoloženja, da bi bežal. Cauvignac se je nahajal naprej in sledil mu je Ferguzon. Ostali so sledili obema in si v domišljiji že iziskali bogato večerjo, katere bodo deležni. Bili so to zelo materialistično razpoloženi ljudje, ki so duševni del družabnih odnošajev popolnoma prepuščali svojemu voditelju, do katerega so imeli polno zaupanje.

Vse je šlo kot je določil svetnik in vsa njegova povelja se je izpolnila. Princesinja je sedla v veliki sprejemni dvorani pod nebo, ki je služilo kot nekak prestol in ob njeni strani je stal sin.

Princesinja je pričela govoriti ter govorila zelo dobro. Javno je nastopila proti Mazarinu in navzoči plemenitaši so jo prekinjali s klici, v katerih so ji zagotavljali, da ji hočejo vedno stati na strani.

— Gospoda moja, — je rekla koncem svojega govora, — vi ste vsi naši prijatelji in kaj morete storiti za nas?

Nastal je kratek odmor, tekom katerega je vse molčalo. Eden izmed plemenitašev pa se je nato priklonil pred princesinjo ter rekel:

— Imenujem se Girard de Montalent ter prihajam v spremstvu štirih plemenitašev, mojih prijateljev. Mi imamo pet dobrih mečev in dva tisoč pištol, katere dajemo gospodu princu na razpolago. Tukaj je naše pooblastilno pismo, podpisano od gospoda vojvode Laroche-foucault.

Princesinja je pokimala z glavo, vzela pismo, ga izročila Lenetu ter dala plemenitašem znamenje, da naj stopijo na njeno desno stran.

Tedaj se je dvignil nadaljni plemenitaš ter rekel:

— Jaz sem Claude Raoul de Lessac, grof iz Clermonta. Prihajam s šestimi prijatelji in tisoč pištolami. Oboroženi smo dobro in ravadna plača nam bo zadostovala. Tu je naše poverljivo pismo.

— Na desno, gospoda moja, — je rekla princesinja.

Vzledele teh dveh so sledili vsi ostali in vsakdo je pričel s svojim poverljivim pismom. Ko je bila desna stran polna, jih je poslala princesinja na levo stran.

Na ta način se je polagoma izpraznilo ozadje dvorane in ostali so le še Cauvignac in njegovi tovariši, predstavljaajo osamljeno skupino, na katero je zrl vsakdo z jezicimi in srditimi pogledi.

Lenet se je ozrl proti vratom. Bila so dobro zaprta. Vedel je, da je stal za vratni kapitan z dvanaestimi oboroženimi ljudmi. Nato pa je obrnil na svoj pogled zopet proti neznanecem ter vprašal:

— In kdo ste vi, gospodje moji? Ali nam hočete izkazati čast ter javiti svoje ime in predložiti poverljiva pisma?

Pričetek prizora, kojega izid je vzbujal v njem velik strah, je vrgel na lice Ferguzona senco zadrege in ta zadrega se je totila tudi vseh njegovih tovarišev, ki so se pričeli ozirati proti vratom. Le njih voditelj je ostal miren in dostojanstven.

Na poziv Leneta je napravil dva koraka naprej, se priklonil zelo častno ter rekel:

— Madama, imenujem se Roland de Cauvignac ter sem privedel s seboj za službo pri vaši visokosti teh pet plemenitašev, ki pripadajo prvim družinam v Guienne, ki pa žele ohraniti svoj inkognito.

— Vi pač niste prišli v Chantilly, ne da bi vas kdo priporočil, gospodje, — je rekla princesinja, vznemirjena vspričo misli na kralja, ki bi brez dvoma nastal, če bi se prijelo teh šest sumljivih ljudi. — Kje je vaše poverljivo pismo?

Cauvignac se je priklonil kot človek, ki priznava upravičenost zahteve, potegnil iz žepa četverooglast papir, katerega je izročil Lenetu s poklonom.

Lenet je odprl pismo, pričel čitati in izraz velikega veselja se je pojavil na njegovem licu.

Dočim je Lenet čital, se je Cauvignac zmagoslovno ozrl po družbi naokrog.

VZNEMIRJAJOČI KAŠELJ

Hripavost, segačenje v grlu in mnogo in različnih bolesi vsled prehlada in vnetja bronhialnih cevi, je treba takoj zaustaviti, da se izogne resnim situacijam in komplikacijam.

Severov Balzam Proti Kašlju

(preje Severov balzam za pljuča)

bo, če ga takoj vzamete, prepreči slabe posledice prehlada, pomagal kašlju, ublažil vnetje in odvrnil mnogo trpljenja. Prijeten za zavitek bodisi za otroke ali odrasle. Imejte ga pri roki v vaši omari za zdravila, pripravljenega za prihajajoče zimske mesece. Po vseh lekarnah.

V dvojnih merah: 25c in 50c.

Severov novi slovenski Almanah za 1921 je izšel.

Dobite iztis našega novega Almanaha od svojega lekarja. Zastonj, samo vprajate za nj. Če ga ne dobite v vašem okraju, pišite na nas direktno in priložite za žc post. znamko.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS IOWA

— Madama, — je rekel Lenet ter se sklonil proti ušesu princesinje, — kakšna sreča. Blanket od gospoda Epernona.

— Gospod moj, — je rekla princesinja z najbolj mičnim usmevom. — Hvala, trikratna hvala za mojega moža, mene in mojega sina.

Vsi navzoči so bili presenečeni.

— Gospod moj, — je rekel Lenet, — to pismo je preveč dragoceno, da bi bil vaš namen odstopiti nam ga brez pogojev. Zvečer, po obedu, hočemo govoriti o tem in če vam bo ugajalo, nam boste povedali, na kak način smo vam lahko na uslugo.

Tedaj je utaknil Lenet blanket v svoj žep, kajti Cauvignac ga ni zahteval nazaj.

— No, — je rekel Cauvignac proti svojim tovarišem, — ali vam nisem rekel, da bomo povabljeni na večerjo pri gospodu vojvodi de Enghien?

— K mizi, gospoda moja, — je vzkliknila princesinja.

Križa stranskih vrat so se odprla pri teh besedah princesinje in vsakdo je lahko videl, kako so služabniki postavljali na mizo krasno večerjo.

(Dalje prihodnjič.)

Išče se

tesarjev za kemični les. Plača je dva dolarja od corda. Plača je vsaka dva tedna. Nova kempa. Prvovrstna hrana za en dolar na dan. Boarding kempo upravlja Anton Mosan. Seka se stoječi les. Ravna zemlja brez gričev.

CHARCOAL IRON CO. OF AMERICA,
NEWBERRY, MICHIGAN.

ZASTAVE

Kogalje in vse dravstvene potrebščine. Garantirano delo in hitra izdaja za smernih cenah val rajak

VICTOR NAVINŠEK, 331 Greeve St., CONEMAUGH, PA.

CENIK KNJIG

katere se dobi pri

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt St. New York

Poučne knjige.	Zbrani spisi Jakob Aleševca	
Hitri računar	Kako sem se jaz likal.	1.25
Nemški abecednik	Prvi del	1.25
Nemško-angleški tolmač	Drugi del	1.00
Pravilo dostojnosti	Tretji del	1.50
Slovensko-angleški slovar. trdo v platno vezan	Ljubljanske slike.	1.50
Slovensko-nemški slovar (Janežič Bartol)	Četrti in peti del	1.25
Slovensko-nemški slovarček	Ne v Ameriko.	
	Šesti del	1.25
	Gledališke igre.	
Zabavne in razne druge knjige.	Reveček Andrejček	.50
	Dve šaloigri: Čarljiva ženitev, Trije ženini	.25
Amerika in Amerikanci	Zemljevidi.	
5.00	Združenih držav	.25
Knjiga za lahkomišelnje ljudi. spisal I. Čankar	Celega sveta	.10
1.75	Kranjske dežele	.10
Prokleta, 6 knjig	Zemljevidi: New York, Ill., Kans., Colo., Mont.	
3.00	Ill., Minn., Wis., Wyo., W. Va., Alaska	
Prokleta, trdo v platno vezano	vsaki po	.25
4.00		
Pet tednov v zrakoplovu		2.00
2.00		
Doli z orožjem		.50

Opomba: Naročilo je priložiti denarno vredost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici ali poštnih znamkah. Poština je pri vseh cenah vračunjena.

Iznajdba Slovenca.

"Kmetijski list" poroča:

Pred kratkim se je čitalo v listih, da je železniško ministrstvo odklonilo izum železniskega uradnika g. Masleta proti trčenju vlakov. Dasi omenjeni izum ne preprečuje popolnoma trčenja vlakov, je kot delna naprava nove, široko zamišljene iznajdbe, ki jo je že pred 12. leti izumil g. Filip Ogrič, naš rojak, koristna in bi naše ministrstvo pač moglo posvetiti izumu večjo pažnjo.

V naslednjem podajemo kratek opis iznajdbe proti trčenju vlakov, ki jo je iznašel pred 12. leti naš rojak Filip Ogrič in ki je sedaj zapletena v Parizu kot imetje bivše Avstrije.

Pri vseh aparatih proti trčenju vlakov je takozvana "Blokiranje" gotovo najvažnejša, ki je tudi skoraj po vseh kolodvorih vpejlana. Popolnoma pa ne preprečuje trčenja vlakov, temveč stori to se iznajdba g. Ogriča. Po tej iznajdbi je vsako trčenje izključeno in aparat registrira natančno, če je cesta prosta. V primeru, če bi čuvaj prezl signal, ga opozori žvižg vlak, ki se tudi sam vstavi. Posebnost iznajdbe je, da se ne dá progati niti "blokirati" in niti "deblokirati", predno ni ves tisti v resnici svoboden. Važnost iznajdbe tiči tudi v tem, da uradnik ali čuvaj vidi v aparatu, če se bliža postaji kak vlak. Navadno more celo poznati, če je to brzovlak, osebni ali tovorni vlak. Naprava je taka, da deluje popolnoma samostojno in da pravočasno pokaže vsako napako, oziroma opozori službujoče osebe, da prepreči vsako nesrečo.

Resnim interesom je s posjelnimi radé volje na razpolago izumitelj g. Filip Ogrič, zobotehnik v Novem mestu.

Iznajdba je sicer zavarovana za 150.000 francoskih frankov, vendar bi bilo silno dobro, če bi se za iznajdbo zainteresiralo tudi naše železniško ministrstvo in oprosilo iznajdbo francoske državne zaplembe.

RUMUNSKÉ FINANCE.

Prebivalstvo Rumunske je štelo leta 1914. okoli 7 in pol milijona ljudi. državni dolg pa je znašal 1750 milijonov lej ali 230 lej na glavo. Danes ima Rumunska 17 in pol milijonov prebivalstva in 25 milijard dolga ali 1400 lej na osebo. Proračun znaša 6 milijard. Dohodki so sledeči: iz direktnih davkov 461 milijonov, indirektnih

NAZNAVILNO IN PRIPOROČILO.

Kojakom v Johnstownu in okolici naznavjamo, da jih bo te dni obiskal naš zastopnik

Mr. MIRKO VIDMAR,

ki je pooblaščen pobirati naročilne za "Glas Naroda". Kojakom ga toplo priporočamo in jih prosimo, naj mu grede v vseh osirih na roko.

Upravištvo "Glas Naroda".

Potovanje iz starega kraja

Vsem onim, ki so nas vprašali v zadevi vozniških listov po Cosulichih progih, katere parniki vozijo iz Trsta, tem potom javljamo, da se sedaj zopet lahko izdajajo vozni listki po tej progii iz Trsta do vseh krajev Združenih držav. Cena iz Trsta do New Yorka \$150 in \$8 naseljnikega davka.

Kdor želi poslati kak vozni listek v stari kraj, naj se obrne za vsa tozadevna navodila na znano trdko

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York

RED STAR LINE

DIREKTA - SLUŽBA
NEW YORK -- HAMBURG

Najbolj pripravna pot na Čehoslovaško.

VELIKI MODERNI PARNIKI NA DVA VIJAKA.
S. S. GOTHLAND 5. marca

Prevala se same potnike tretjega razreda. Velike prostora za letanje. Velika svetla, dobre ventilirana jedilnica na promensadnem krovu. Udobni zaprti prostori z dvema, štiri ali šestimi posteljnimi rezervirani.

Vprašajte pri kompanijski pisarni
9 BROADWAY, NEW YORK
ali pri lokalnem agentu.

1901, monopola 1035, javnih del 1651 in pristojbin 575 milijonov lej. Izdatki pa znašajo: za vojsko 900, finance 1528, prosveto 656, umetnost 131, notranje ministrstvo 702, javna dela 421, promet 1163, sodišča 203, poljedelstvo 116, industrijo in trgovino 133, zunanje ministrstvo 21, delo 25, obnova zemlje 16, razno 89, izredni 496 milijonov lej. Primanjkljaj znaša torej 509 milijonov lej. Največja zapreka normalnih razmer so slabe železnice, vendar je v tem oziru upati na zboljšanje.

PREDNO SE ODLOČITE

za svojo družino sorodnika ali prijatelja naročiti vozni listek, ali poslati denar v domovino, da se ga potnik sam kupi, pišite najprej za tozadevna pojasnila na znano in zanesljivo trdko
FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ PRIBLIŽNO ODPLUJEJO N. Y.

AQUITANIA	26 febr.	Cherbourg
LA SAVOIE	26 febr.	Havre
CANOPIC	26 febr.	Genoa
FINLAND	26 febr.	Cherbourg
LEOPOLDINA	1 marca	Havre
ROTTERDAM	1 marca	Boulogne
CALABRIA	2 marca	Havre
LA LORRAINE	2 marca	Havre
KROONLAND	5 marca	Cherbourg
ROCHAMBEAU	8 marca	Havre
PR. SATOIKKA	8 marca	Genoa
SAXONIA	10 marca	Cherbourg
IMPERATOR	2 marca	Cherbourg
ZEELAND	12 marca	Cherbourg
LA TOURAINE	12 marca	Havre
ARCTIC	16 marca	Genoa
COLUMBIA	16 marca	Havre
FRANCE	17 marca	Trst
OLYMPIC	19 marca	Cherbourg
RYNDAM	19 marca	Boulogne
ALBANIA	19 marca	Cherbourg
ARCAUTINA	19 marca	Trst
AQUITANIA	22 marca	Cherbourg
ALBANIA	24 marca	Cherbourg
N. AMSTERDAM	26 marca	Douloans
PRES. WILSON	26 marca	Trst
LA SAVOIE	26 marca	Havre
BELVEDERE	2 aprila	Trst
LA LORRAINE	2 aprila	Havre
ADRIATIC	6 aprila	Cherbourg
MAURETANIA	7 aprila	Cherbourg
AQUITANIA	12 aprila	Cherbourg

Gleda čim se vzame listke in vsa druga pojasnila, obrni se na bvedna, na
FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York

French Line

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE
V JUGOSLAVIJO PREKO HAVRE

CHICAGO	22. februarja
SAVIGOE	26. februarja
LEOPOLDINA	1. marca
ROCHAMBEAU	8. marca
LA TOURAINE	12. marca
NARAVNOST DO HAMBURGA.	15. marca
NIAGARA	15. marca
NEW YORK - VIGO - HAVRE.	15. marca
ROUSSILLON	24. marca

Direktna železniska zveza iz Pariza v vse glavne točke Jugoslavije.

Hitri parniki s štiri in dvema vijakoma. Poseben zastopnik jugoslovanske vlade je pripravljen pomagati pri preložitvi potnikov ob prihodu na njih na letov v Havru ter jih točno odpremi, kamor se namenjeni.

Parniki Francozke črte so transportirali tokom vojne na tisoče čehoslovanskih vojakov brez vsake nepravice.

Za karkarte in cene vprašajte v DRUŽBINI PISARNI, 19 State St., N. Y. G. ali po pri lokalnih agentih.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.

SAN GIUSTO	2. marca
COLUMBIA	16. marca
ARGENTINA	19. marca

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & CO.
Passenger Department
4 West Street New York

LLOYD SABAUDO 3 State Street New York

Prihodnji odplutje iz N. Y. berzarije 2 vijaka RE D'ITALIA — 25. febra REGINA D'ITALIA — 23. marca. Indikajo se direktni vozni listki do vseh glavnih mest v Jugoslaviji. Brezplačno vino potnikom 3. razreda.

PRODAM ORGLJE FINE ASTAY in tudi ene manjše po nizki ceni. Vprašajte v prodajalni na 433 East 17th St., New York City. (19-21-2)

Blaznikova Pratika

Cena je 15 centov.

Posebno izdajo za Ameriko vno prešli iz starega kraja.

Kdor jo hoče imeti naj pošlje takoj poštne znamke in natančen naslov in poslali mu jo bomo

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave.
V Clevelandu, O., se jih dobi v naši podružnici;

"Ozdravi kilo kot sem jo jaz"

Star kapitan je ozdravil svojo lastno kilo, potem ko se mu zdravnik rekli: "Postavite se operirati ali pa bode te umrli."

Njegovo zdravilo: ta knjiga se pošlje zastonj.

Kapitan Collings je vozil po morjih mnogo let. Slednje je dobil dvojni kil in ni moral samo ostati na suhem, temveč je moral biti v postelji. Poskušal je zdravilna za pravnikom in pas za pasom. Pa ni imel uspeha. Slednje mu je bilo rečeno, da se mora pod vrči zdravniški operaciji, ali pa mora umreti. Napravil ni ne tega, ne onega temveč se je sam ozdravil.

"Može in žene, ni treba se recati in ne potrebujete vase".

Kapitan Collings je proučil sam svoje telo in slednje je iznašel način, po katerem je postal zdrav, močan in srečen človek.

Vsako se more poslužiti tega načina ki, čisto priprost, lahek, zanesljiv, brez stroškov. Vsakdo s kilo bi moral imeti Collingsovo knjigo, ki mu pove, kako se more ozdraviti, kako se mora vsak ko poslužiti načina v svojem stanovanju brez kake težave. Knjiga in zdravilo se pošljejo ZASTONJ. Vse se pošlje vsake mu, kdor izpolni dolenji kupon, katere ga izpolni in odpošlje takoj.

KUPON ZA KNJIGO O KILI IN ZDRAVILNO BREZPLAČNO.

Capt. W. A. Collings (Inc.),
Box 34 E., Watertown, N. Y.

Prosim pošljite mi Vade BREZPLAČNO zdravilo proti kili; ter knjigo brez kake obveznosti od moje strani.

Ime .....

Naslov .....

SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR

za leto 1921.

Največji slovenski koledar v Ameriki in edini za

40 CENTOV
(s poštnino vred)

Pošljite ga sorodnikom in prijateljem v Jugoslavijo.

Cena za Jugoslavijo ista.

Vsebuje povesti, članke razprave, potopise, šalo itd. — Krasne slike. V zalogi ga ima le še par sto iztisov:

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York City.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik specializirani v Pittsburghu, ki ima 24-letno prakso v zdravstvu vsah možnih bolesi.

Zaustavljanje krvi zdravi s prof. Erlich. Če imate možgno ali mehurčke po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izdajte vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bolezen ni nevarna.

Vse možne bolezni zdravim po osebni metodi. Kakor hitro opazite da vam prenehuje zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam ga bom zopet povrnil.

Hipoclo ali vodno kilo ozdravim v 34. urah in sicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju urde, ozdravim s gotovostjo.

Revmatizem, trganje, bolečine otekline artritice, skrofile in druge kožne bolezni, ki nastanejo valed nečiste krvi, ozdravim v kratkem času in ni potrebna lednja.

Nekateri drugi zdravnik rabijo tolače, da vas razumejo. Jaz znam se iz starega kraja, zato vas lažje ozdravim, ker vas razumem slovenski. Uradne ure: ob delavnicah od 9. do 5. Ob nedeljah od 9 do 12.